

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія і практика психологічного тренінгу

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	053 «Психологія»
Назва освітньої програми	Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доктор психологічних наук, професор Лефтеров Василь Олександрович	0673491939	lifterov.vasil@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Теорія і практика психологічного тренінгу» є обов'язковим курсом професійної підготовки майбутніх бакалаврів – психологів, що спрямований на вивчення закономірностей та динаміки групової активності людей під час психологічного тренінгу, підвищення загальної соціально-психологічної культури здобувачів, їх компетентності з питань соціальних і психологічних впливів, ознайомлення з різними формами роботи під час групової взаємодії. Знання з «Теорії і практики психологічного тренінгу» допоможе здобувачам вищої освіти розкрити свій особистий потенціал, сформувати навички щодо здійснення процедур розвивального та психотерапевтичного впливу під час психологічного тренінгу, апробації методичних підходів з феноменів групової взаємодії, проявів регуляції та саморегуляції. В процесі засвоєння курсу передбачається розробка, презентація та апробація здобувачами власних тренінгових програм (тематичних блоків, модулів, тем або вправ тренінгу).

Мета даного навчального курсу «Теорія і практика психологічного тренінгу» є засвоєння теоретичних і методичних основ з розробки та

проведення психологічного тренінгу, аналіз функціонування тренінгових груп та групової динаміки, ознайомлення здобувачів з основними підходами сучасного психологічного тренінгу. Вивчення основних тренінгових методів і принципів їх структурування в програмі тренінгу, використання, опанування прийомами і засобами психологічного та психотерапевтичного впливу, на цій основі формуванню загальної професійної культури та компетентності здобувачів вищої освіти, їх готовності до професійної діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни Вивчається після засвоєння дисциплін: Психологія особистості, Загальна психологія, Історія психології, Соціальна психологія, Практична психологія, Основи психологічного консультування.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Теорія і практика психологічного тренінгу» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність здійснювати та реалізовувати заходи у сфері психологічної реабілітації.

Навчальна дисципліна «Теорія і практика психологічного тренінгу» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР19. Демонструвати навички планування та здійснення заходів психологічної реабілітації для осіб, які її потребують.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Знати і розуміти методологічні засади та класифікацію психологічного тренінгу використовувати теоретичні знання з психологічного тренінгу у практичній діяльності

2. Мати уявлення про основні принципи і види психологічного впливу, розуміти логіку конструктивного тренінгового впливу.

Уміння:

3. Знати та вміти застосовувати основні тренінгові методи, аналізувати принципи структурування ігрових вправ та способи їх використання.

4. Аналізувати психологічні особливості тренінгової групи та групової динаміки, розділяти основні етапи розвитку тренінгової групи.

Навички:

5. Розробляти програми та алгоритми проведення психологічного тренінгу, конструювати сценарії тренінгового заняття.

6. Володіти основами тренерської діяльності та навичками вдосконалення майстерності проведення психологічних тренінгів.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	20 / 4	36 / 8	64 / 108	4/5	8/9	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Історія становлення та розвитку психологічного тренінгу.	10	2	2	6	10	1	-	9
Тема 2. Класифікація й різновиди психологічних тренінгів. Особливості тренінгів у сфері психологічної реабілітації.	12	2	4	6	12		1	11

Тема 3. Методологічні основи і функції психологічного тренінгу.	14	2	4	8	14	1	-	13
Тема 4. Принципи психологічного тренінгу. Особистість і тренінг.	14	2	4	8	14	-	1	13
Тема 5. Методи проведення тренінгу.	18	4	6	8	18	1	1	16
Тема 6. Груподинамічні процеси в тренінгу.	10	2	2	6	10	-	1	9
Тема 7. Проблема ефективності психологічного тренінгу	10	2	2	6	10	-	1	9
Тема 8. Практичні рекомендації щодо розробки тренінгової програми та підготовки до проведення тренінгу.	16	2	6	8	16	1	1	14
Тема 9. Основи тренерської діяльності.	16	2	6	8	16		2	14
Усього годин	120	20	36	64	120	4	8	108
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle, а також інших електронних програм навчання. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Теорія і практика психологічного тренінгу» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. В межах навчальної дисципліни передбачається розробка здобувачами власних тренінгових програм (тематичних блоків, модулів, тем, вправ тренінгу) за актуальними психолого-практичними проблемами. Презентація та апробація зазначених тренінгів здійснюється здобувачами на практичних заняттях в межах розгляду тем 8, та 9.
8. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Історія становлення та розвитку психологічного тренінгу. 1. Практика групового тренінгу первісних людей. 2. Використання релігії як групового впливу. 3. Групова терапія як засіб розкриття внутрішнього світу. 4. «Теорія поля» - сутність та вплив на подальший розвиток тренінгових програм. 5. Психологічний тренінг в системі методів практичної психології.	6	9
2	Тема 2. Класифікація й різновиди психологічних тренінгів. Особливості тренінгів у сфері психологічної реабілітації. 1. Тренінги сенситивності. 2. Тренінгові групи темоцентрованного впливу (ТЦ). 3. Інтелектуальні тренінги. 4. Психокорекційний тренінг. 5. Групи трансактного аналізу. 6. Групи тренінгу вмінь. 7. Психодрама. 8. Групи танцювальної терапії. 9. Групи арт-терапії. 10. Групи психореабілітації та профілактики адиктивної поведінки.	6	11
3	Тема 3. Методологічні основи і функції психологічного тренінгу. 1. Психотехнології групової роботи. 2. Соціально-психологічний тренінг (СПТ), як активний метод групової психологічної роботи. 3. Цілі і завдання застосування соціально-психологічного тренінгу в різних сферах діяльності. 4. Психотерапевтичні та психореабілітаційні функції тренінгів для осіб, що перебували в екстремальних умовах, зокрема постраждалих внаслідок війни. 5. Бізнес-тренінги, їх взаємозв'язок та відмінності з психологічними тренінгами.	8	13
4	Тема 4. Принципи психологічного тренінгу. Особистість і тренінг. 1. Психологічний вплив як механізм соціально-психологічного тренінгу. 2. Особистісні результати тренінгу: міфи та реальність. 3. Емоційний результат тренінгу. 4. Дотримання принципів толерантності та поваги культуральних і гендерно-вікових відмінностей в тренінговій комунікативній взаємодії.	8	13
5	Тема 5. Основні методи проведення тренінгу 1. Продуктивна метафора в тренінгу.	8	16

	2. Психомалюнок як проєктивний метод групової тренінгової роботи. 3. Організаційно-діяльні ігри (ОДІ). 4. Імпровізація в тренінгу - як вид особистісної і групової творчості. 5. Психосугестивні і катарсичні методи, використовувані в групах психологічного тренінгу. 6. Медитативні техніки в тренінгах. 7. Тренінгові методи з надання групової психологічної допомоги особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни.		
6	Тема 6. Груподинамічні процеси в тренінгу. 1. Управління мотивацією учасників тренінгу. 2. Управління груповою динамікою в тренінгу. 3. Психологічний опір у тренінгу. 4. Міжособистісна комунікація та конфлікти в тренінговій групі. 5. Командна робота під час тренінгу.	6	9
7	Тема 7. Проблема ефективності психологічного тренінгу. 1. Методи оцінки ефективності психологічного тренінгу. 2. Показники неефективності психологічного тренінгу. 3. Проблеми психологічної та економічної ефективності тренінгу. 4. Показники засвоєння в тренінгу командних ролей у процесі вирішення фахових завдань. 5. «Ефект стелі» в тренінговому навчанні.	6	9
8	Тема 8. Практичні рекомендації щодо розробки тренінгової програми та підготовки до проведення тренінгу. 1. Моделі підготовки до тренінгу. 2. Організаційно-технічна підготовка тренінгів. 3. Технології створення простору тренінгу. 4. Особливості розробки психопрофілактичних та просвітницьких тренінгових програм та їх впровадження. 5. Рекомендації щодо побудови та проведення тренінгу з психологічної реабілітації, зокрема осіб після травматичних впливів війни.	8	14
9	Тема 9. Основи тренерської діяльності. 1. Етичні засади тренерської роботи (ведучого психологічного тренінгу). 2. Ролі ведучого тренінгової групи. 3. Формування та демонстрація лідерських якостей тренера-психолога. 4. Модель взаємодії з «важкими» учасниками в процесі тренінгу. 5. Організація відеозйомки і відеоперегляду під час тренінгу. 6. Робота тренерів у парі (ко-тренери). 7. Тренінг тренерів і його особливості. 8. Сучасний тренінговий ринок: тенденції розвитку, проблеми і перспективи.	8	14

	Всього	64	108
--	---------------	-----------	------------

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для екзамену	Для заліку
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен(залік)
--	--

Питання до іспиту

1. Історія становлення активних групових методів навчання, розвитку і корекції.
2. Соціально-психологічний аспект тваринного магнетизму А. Месмера.
3. Психодраматичний метод Я. Морено і його значення для розвитку групової психологічної практики.
4. Т-групи, історія створення та значення в розвитку психологічного тренінгу.
5. Групова терапія як засіб розкриття внутрішнього світу.
6. «Теорія поля» - сутність та вплив на подальший розвиток тренінгових програм.
7. Психологічний тренінг в системі методів практичної психології.
8. Загальна класифікація тренінгів.
9. Класифікація тренінгових груп по К. Рудестама та Ж. Годфруа.
10. Психологічні тренінги особистісного зростання.
11. Професійно-орієнтовані тренінги.
12. Тренінги у сфері психологічної реабілітації.
13. Тренінгові групи темоцентрованого впливу (ТЦ).
14. Психологічні тренінги особистісного зростання.
15. Тренінги сенситивності.
16. Інтелектуальні тренінги.
17. Психокорекційний тренінг.
18. Групи арт-терапії, групи танцювальної терапії.
19. Соціально-психологічний тренінг (СПТ), як активний метод групової психологічної роботи.
20. Групи психореабілітації та профілактики адиктивної поведінки.
21. Основні механізми проведення тренінгу.

22. Функції психологічного тренінгу.
23. Характеристика цілей, завдань та предмету тренінгу.
24. Психотерапевтичні та психореабілітаційні функції тренінгів для осіб, що перебували в екстремальних умовах, зокрема постраждалих внаслідок війни.
25. Бізнес-тренінги, їх взаємозв'язок та відмінності з психологічними тренінгами.
26. Основні принципи і закономірності тренінгової роботи.
27. Особистість і тренінг: трансформація психічного.
28. Феномен транспсихічної маніпуляції у тренінгу.
29. Психологічний вплив як механізм соціально-психологічного тренінгу.
30. Особистісні результати тренінгу: міфи та реальність.
31. Емоційний результат тренінгу.
32. Дотримання принципів толерантності та поваги культуральних і гендерно-вікових відмінностей у тренінговій комунікативній взаємодії.
33. Загальна характеристика методів тренінгу.
34. Характеристика ігрових методів тренінгу.
35. Дискусійні методи в тренінговій роботі.
36. Методи зворотного зв'язку та психодіагностики, їх значення і особливості використання в тренінгу.
37. Психотехнічні методи в тренінгах.
38. Використання експериментальних і презентаційних методів у тренінгу.
39. Організаційно-діяльні ігри (ОДІ).
40. Медитативні техніки в тренінгах.
41. Тренінгові методи з надання групової психологічної допомоги особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни.
42. Груповий процес і групові феномени в ході тренінгової роботи.
43. Групова згуртованість і синергія в тренінгу, її ознаки та методи формування.
44. Стадії розвитку тренінгової групи.
45. Управління мотивацією учасників тренінгу.
46. Управління груповою динамікою в тренінгу.
47. Психологічний опір у тренінгу.
48. Міжособистісна комунікація та конфлікти в тренінговій групі.
49. Командна робота під час тренінгу.
50. Поняття моніторингу ефективності тренінгу.
51. Модель системної оцінки ефективності тренінгів Д. Киркпатріка та інші моделі оцінки тренінгів.
52. Стадії та характеристики проведення моніторингу ефективності тренінгу.
53. Універсальні тренінгові ефекти.
54. Методи оцінки ефективності психологічного тренінгу.
55. Критерії неефективності психологічного тренінгу.
56. Проблеми психологічної та економічної ефективності тренінгу.
57. «Ефект стелі» в тренінговому навчанні.

58. Поняття і структура програми тренінгу.
59. Принципи побудови та рекомендації щодо розробки тренінгової програми.
60. Підготовка до проведення тренінгу.
61. Організаційно-технічна підготовка тренінгів.
62. Технології створення простору тренінгу.
63. Особливості розробки психопрофілактичних та просвітницьких тренінгових програм та їх впровадження.
64. Рекомендації щодо побудови та проведення тренінгу з психологічної реабілітації, зокрема для осіб після травматичних впливів війни.
65. Проведення тренінгу та навички, необхідні тренеру-психологу.
66. Вимоги до особистості і кваліфікації тренера психологічного тренінгу.
67. Стилi професійної діяльності тренера психологічного тренінгу.
68. Етичні засади тренерської роботи (ведучого психологічного тренінгу).
69. Модель взаємодії з «важкими» учасниками в процесі тренінгу.
70. Робота тренерів у парі (ко-тренери).
71. Тренінг тренерів і його особливості.
72. Сучасний тренінговий ринок: тенденції розвитку, проблеми і перспективи.

**8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У
МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**
(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ЕКЗАМЕН
(максимум 50 балів) Рівень знань оцінюється:

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- від 30 до 40 балів - студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;
- 20 - 30 балів - студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.
- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 - 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

ЗАЛІК

Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка	Відповідно до робочої програми та розкладу	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	занять		
Разом балів за поточний контроль			100
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що вноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати

необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андрушко Я.С. Основи психологічного тренінгу та психокорекція. Л.: Львівська політехніка, 2021. 236 с.
2. Афанасьєва Н.Є., Перелигіна Л.А. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу. Навч. посіб. Харків: ХНАДУ, 2015. 315 с.
3. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Сучасні тренінгові технології розвитку особистості в освіті. Київ. 2022. 184 с.
4. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання / [упоряд. Л. Галіцина]. К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. 128 с.
5. Лефтеров В.О., Форманюк Ю.В., Третьякова Т.М. Теорія і практика психологічного тренінгу: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів. Одеса: Фенікс, 2021. – 44 с. (<http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14411>)
6. Лефтеров В. О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : [монографія : в 2-х т]. Донецьк : ДЮІ, 2008. Т. І. : Методологія психотренінгу та його використання у професійнопсихологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності. 2008. 242 с.
7. Лефтеров В. О. Психотренінг в ОВС : практичний досвід, організація проведення та перспективи подальшого впровадження. 2008. Т. ІІ. – 286 с.
8. Матійків І. Тренерська майстерність: теорія і практика. К. 2024. 496 с.
9. Особистісно-професійне зростання: психологічні тренінги: навчально методичний посібник / За ред. проф. Л.В. Долинської, проф. О.В. Темрук. К.: Каравела, 2017. 560 с.
10. Федорчук В.М. Тренінг особистісного зростання. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 250 с.

Допоміжна

1. Берн Е. Ігри, у які грають люди / пер. з англ. К. Меншикової. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 256 с.
2. Білова М.Е. Теоретичні основи психологічного тренінгу: конспект лекцій. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 70 с.
3. Вітенко І., Борисюк А., Вітенко Т. Соціально-психологічний тренінг. Книги – ХХІ, 2008. 124 с.
4. Гольдштейн А., Хомик В. Тренінг умінь спілкування: як допомогти проблемним підліткам / Пер. з англ. В. Хомика. К: Либідь, 2003. 246 с.
5. Джонсон Девід В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування / Джонсон Девід В. ; [пер. з англ. В. Хомика]. К. : Вид. дім «КМ Академія», 2003. 288 с.
6. Кочубей Н.В. Соціокультурна діяльність : навч. посіб.: рекомендовано МОН України / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Суми : Унів. кн., 2016. 122 с.
7. Лефтеров В.О. Третьякова Т.М. Тренінгові технології в психологічній службі поліції. Актуальні аспекти психологічного забезпечення професійної діяльності сил безпеки та оборони України: Матеріали VI всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 01 грудня 2020 року). Х. : Національна академія НГУ, 2020. С. 26-29.
8. Лефтеров В.О., Лазор К.П. Застосування тренінгів під час навчальних занять у закладах вищої освіти. Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України): у 2 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 1. С. 234-238.
9. Лобурцова О.О. Специфіка тренінгової роботи з метою соціалізації учнівської молоді. Студентський науковий вісник Ніжинського державного університету імені М. Гоголя. 2019. № 22. С. 278-182.

10. Максименко С. Д. Механізми розвитку особистості. Проблеми сучасної психології. 2018. Вип. 40. С. 7-23.
11. Мілютіна К. Л. Теорія та практика психологічного тренінгу: Навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 192 с.
12. Практикум із групової психокорекції: підручник / С. Д. Максименко, О. О. Прокоф'єва, О. В. Царькова, О. В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. 414 с.
13. Професійний психологічний теренінг військовослужбовців Національної гвардії України [Текст] : посібник / О.С. Колесніченко, Я.В. Мацегора, І.І. Приходько та ін. Х. : НАНГУ, 2018. 206 с.
14. Психологічна енциклопедія / упорядник О. М. Степанов. Київ: Академвидань, 2008. 424 с.
15. Психологічна служба : Підруч. / [В. Г. Панок (наук. ред.), А. Г. Обухівська, В. Д. Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.
16. Соціально-психологічний тренінг і маніпуляція [Текст]: навч.-метод. посіб. / В. В. Балахтар. – Вижниц : Видавництво «Черемош», 2015. 432 с.
17. Технологія тренінгу / Упоряд.: О. Главник, Г. Бевз / За заг. ред. С. Максименко К.: Главник, 2005. 112 с.
18. Тренінги в соціальній роботі: теорія, організаційні засади, методика проведення: навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича; уклад.: Н. Куб'як, Т. Шоліна. 2-ге вид., перероб. і допов. Чернівці : ЧНУ, 2018. 159 с.
19. Чебикін О.Я., Сінельнікова Т.В. Психологічні основи тренінгових технологій: монографія. ПНЦ НАПН України. Одеса: ТОВ Лерадрук, 2013. 229 с.
20. Шевчук П., Фенрих П. Інтерактивні методи навчання : Навч. посібник. Щецін : WSAP, 2005. 170 с.
21. Яценко Т.С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / Яценко Т.С. – К.: Вища школа, 2004. 679.
22. Campbell C.P. Training Course/Program Evaluation: Principles and Practices / Campbell C.P. // Journal of European Industrial Training. – 1998. – Vol. 22, № 8. – P. 323-344.
23. Campbell C.P. Training Course/Program Evaluation: Principles and Practices [Text] / Campbell C.P. // Journal of European Industrial Training. – 1998. – Vol. 22, № 8. – P. 323-344.
24. Cattell, A. (2001), "The Theory and Practice of Training", Industrial and Commercial Training, Vol. 33 No. 2.
25. Clegg B. Training Plus: Revitalizing your training / Clegg B. // 4th edn, Kogan Page, 2000. – P. 116-128
26. Foulkes S.H. Gruppenanalytische Psychotherapie [Text] / Foulkes S.H. – Kindler, Munchen, 1974. – 358 p.
27. Führungskräfte training: Verlag Fortbildungsinstitut der Bayerischen Polizei. - Айнрінг, 2002. - 214 с.
28. Garavan T.N. Training, Development, Education and Learning: Different or Same? / Garavan T.N. // Journal of European Industrial Training. – 1997. – Vol 21, № 2. – P. 39-50.
29. Garavan T.N. Training, Development, Education and Learning: Different or Same? / Garavan T.N. // Journal of European Industrial Training. – 1997. – Vol. 21, № 2. – P. 39-50.
30. Goldstein J.L. Training: Program development and evaluation [Text] / J.L. Goldstein – Monterey, Calif: Brooks /Cole, 1974. – 342 p.
31. Grabner R. H., Neubauer A. C., Stern E. Superior performance and neural efficiency: the impact of intelligence and expertise. Brain research bulletin. 2006. Vol. 69, no. 4. P. 422–439. URL: <https://doi.org/10.1016/j.brainresbull.2006.02.009> (date of access: 20.09.2024).
32. Irvin D. Yalom. Modyn Leszcz. The Theory and Practice of Group Psychotherapy. – New York: Basic Books. 2020. – 819 с.
33. Kirkpatrick D.L. Tehniques for evaluating training programs / Kirkpatrick D.L. // Journal of the American Society of Training Directors. –1989. – P. 13, 21-26.
34. Klein S. Learning in groups – a comparison of study and T-group / Klein S., Astrachan B. // J. of Appl. Beh. Science. – 1971. – Vol. 7. – P. 659-683.
35. Kolb D.F. Experiential Learning. Experience as a Source of Learning and Development / Kolb D.F. – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1984. – 212 p.

36. Lakin M. Interpersonal encounter: Theory and practice in sensitivity training / Lakin M. – New-York, 1972. – 482 p.
37. Rogers C. A Therapist's View of Psychotherapy. Robinson. 2016. 429 p.
38. Training Evaluation and Measurement Methods [Text] / Houston : Gulf Publishing Co, 1990. – 424 p.
39. Tuckman B. Methoden und Theorien der Gruppenpsychotherapie in psychoanalytischer und tiefenpsychologischer Perspektive [Text] / B. Tuckman, P. Kutter – Frommholz, Stuttgart, 1984. – 319 p.

Інформаційні ресурси

1. Lefterov V.O., Timchenko O.V., Tsilmak O.M., Ignatieva I.I. Simulation and psychological trainings as methods of preventing emotional burnout in doctors. Світ медицини та біології / №2(72), 2020. С. 85-89 URL: <https://womab.com.ua/smb-2020-02/8456>
2. Psychotraining in the system of long-term psychological training of athletes. Science and Sport: current trends. 2023. Vol. 11, no. 4. URL: <https://doi.org/10.36028/2308-8826-2023-11-4-62-70>.
3. Похілько Д., Овсяннікова Я. Використання соціально-психологічного тренінгу в психологічній підготовці рятувальника. Disaster and crisis psychology problems. 2021. № 2. URL: <https://doi.org/10.52363/dcpp-2021.2>.
4. Спецпрактикум з соціально-психологічного тренінгу. [Електронний ресурс] : електрон. метод. рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» / уклад. М. Е. Білова. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2024. – 30 с. URL: <http://surl.li/pnafjf>
5. НМЦ дистанційного навчання АПН України при ДНУ. URL: http://distance.dnu.edu.ua/ukr/index_ukr.html
6. Пірен М. І. Конфліктологія: Підручник. К.: МАУП, 2003. 360 с. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://subject.com.ua/pdf/256.pdf>
7. Психологія: схеми, таблиці, коментарії: навчально-наочний посібник / [друге перероблене видання.] / О.М Пасько., О.М. Цільмак. [за загал. ред. Цільмак О.М.] Одеса: ОДУВС, 2015. 271 с. з іл. Електрон. дан. (1 файл). Режим доступу: http://www.oduvs.edu.ua/navch_pidruch_psixolog.html.
8. Загальна психологія - Максименко С.Д. [Електронний ресурс] — Режим доступу <http://studentbooks.com.ua/content/view/1264/1/>
9. Варій М.Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2007. - 968 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://psychologiya.org.ua/zagalyna_psyhologiya.html